הלכה · משנה תורה · מפרשים · קונטרס תשובה מיראה · ספר עבודה

קונטרס תשובה מיראה על משנה תורה, הלכות ביאת מקדש

רבי אליהו דוד רבינוביץ תאומים [האדר"ת]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

קונטרס תשובה מיראה על משנה תורה, הלכות ביאת מקדש

רבי אליהו דוד רבינוביץ תאומים [האדר"ת]

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/קונטרס-תשובה-מיראה-על-משנה-תורה-הלכות-ביאת-מקדש/
הקובץ נוצר ב־22 בנובמבר 2026 מגרסה 202611200317-v39 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה טו 4
פרק ג 5
הלכה יז 5
פרק ט 5
הלכה יד 5

פרק א

הלכה טו

יראה לי שכל כהן הכשר לעבודה אם נכנס מן המזבח ולפנים והוא שתוי יין וכו' אע"פ שלא עבד לוקה הואיל והוא ראוי לעבודה ונכנס בשעה שהוא ראוי לעבודה. והראב"ד ז"ל השיגו דבלא עבודה פטור על הכניסה לחוד וכבר פלפלו בזה הראשונים ז"ל, עיי"ש בכ"מ שכתב שרבינו ז"ל מקורו טהור בדברי התורת כהנים דאמר מניין שאינו חייב אלא בשעת העבודה והיינו ביום שהוא ראוי לעבודה ומפני שיש לפרש בתו"כ בלשון אחר כדעת הרמב"ן והראב"ד ז"ל כתב יראה לי, וזהו כלל גדול בדברי רבינו ז"ל ויתיישבו הרבה קושיות ממה שהערנו בס"ד, ועיקר פלוגתתם הוא דלהרמב"ן ז"ל דוקא במזבח הוא דחייב ולא בכל העזרה לפנים מהמזבח דשם אינו מקום עבודה, ולהרמב"ם ז"ל כל שראוי לעבודה הרי הוא חייב וכ"כ בנזיר ד' א', ובסנהדרין ע' סוף ע"ב ובכורות מ"ה ב', אך בשבועות כ"ב א', ובכריתות י"ג ב', הגירסא ועבד ושימש עיי"ש בתוס' וכבר העיר הגרי"ב ז"ל שם בהגהותיו ועיי"ש בס' ערוך לנר מ"ש מזה כבר.

ועיין להלן הי"ז כתב וכן אסור לכל אדם בין כהן בין ישראל לכנוס למקדש כולו אפי' מעזרת ישראל ולפנים כשהוא שתוי יין או פרוע ראש וקרוע בגדים אע"פ שאינו באזהרה שאין זה כבוד ומורא לבית הגדול והקדוש וכו', והכ"מ שם כתב שהוא מן הסברא ממה שנצטוינו ליראה מן המקדש ועי' ריש פ"ז מבית הבחירה דהוא מ"ע גמורה במנין רמ"ח מ"ע ליראה מן המקדש, וא"כ קשה איך חל לאו דכניסה על מ"ע דמורא מקדש והרי לשיטת תוס' שבועות כ"ג ב', אין לאו חל על עשה עיי"ש, אך הפמ"ג בפתיחתו להל' שחיטה העלה דלהר"מ ז"ל לא ס"ל כתוס' ולא שייך לומר הכא דחל בבת אחת דאף לרבינו ז"ל הרי מצות מורא מקדש הוא כבר בהר הבית ואיסור הכניסה בלאו הוא רק במקום הראוי לעבודה כמו בשעה שהוא ראוי לעבודה, אכן לרבינו ז"ל לשיטתו ניחא דהיינו טעמא דחל, והחולקים עליו יסברו דאין לאו חל על עשה ועל כן אינו עובר רק לעבודה ומשכחת לה עבודה אף בלא שיכנוס, וכדפריך כה"ג בשבועות י"ז א', ומשני כשהופך בצינורא, ולפ"ז י"ל דאף לרבינו ז"ל אתי שפיר דכיון דמשכחת לה עבודה בלא כניסה ממילא י"ל דאם הוא ראוי לעבודה נמי חייב ולא שייך אין אסור חל על איסור בזה.

ודע דלסברת הכ"מ שהוא משום מצות מורא מקדש מאי טעמא נקט רבינו ז"ל מעזרת ישראל ולפנים הלא אף בהר הבית כבר הוא מצות מורא מקדש וגם מ"ט לא זכר שם הך דהכא, ואולי דבר זה נמסר לחכמים על שהוא קלות ראש ומקומות מקומות יש.

ודע דיש להעיר בענין זה מפלוגתת התנאים בזבחים פ"ב א', דכל דמים שנכנסו לכפר

אם פסולים אף כשלא כיפר דר' אליעזר ור' שמעון נחלקו בזה וכמש"ש פ"ג א', דילפי מקראי, ולכאורה ה"נ ממש דומה לדשם אם הכניסה לכפר נמי חייבים כמו בכפרה עצמה, אך רבינו ז"ל פסק התם דאינו חייב עד שיכפר ולדעתו ר' יהודה הוא כר"ש עד שיכפר עי' כ"מ פ"ב מפסולי המוקדשין הט"ו, ואתי שפיר דבכל הני שזכרנו דגרסינן ועבד ושימש הובא בשם ר"י. ויש לעורר דלר"י דרצפת עזרה כמזבח עי' זבחים י"ד א', ובכמה מקומות, א"כ כל עזרה ראוי לעבודה.

פרק ג

הלכה יז

יראה לי שאינו לוקה וכו'. עיי"ש בהשגות ונו"כ.

פרק ט

הלכה יד

מי שעבר ועשה בית חוץ למקדש להקריב קרבנות לשם וכו' לא ישמש במקדש לעולם וכו' ויראה לי שאם עבד כהן ששימש שם במקדש לא פסל. הכ"מ כתב דכיון שהוא קנסא דרבנן ודאי אם עבד לא חילל, ולכאורה מ"ט תלי ביראה לי, מהיכי תיתי נימא דחולל הלא לא מצינו בכל מי שיחלל העבודה רק פסולי דאורייתא, וכדחשב שם הט"ו שאח"ז [וביותר כתב רבינו ז"ל פ"ג מאיסורי מזבח דכל הפסולים במוקרבים שאינם מפורשים בהדיא בתורה דינם שאני מהמפורשים וכ"ש הכא] ואין לומר דיש לנו לפוסלו מעבודתו גם דיעבד בהא דאמר רבא בזבחים ע"ג א', הואיל ואמר רבא לא לירצו אי עביד לא מרצי, דזה אינו רק בעבודה שאינו בעלי חיים, אבל בע"ח הרי קיי"ל בעלי חיים אינן נדחין כלל וכמש"ש וכ"ש אדם, וא"כ מן התורה יחלל עבודתו.

ומיהו נראה ודאי, ממשכ"ש באותה ההלכה **וכן כלים שנשתמשו בהם שם לא ישמשו בהם במקדש אלא יגנזו**, די"ל בזה דאם נשתמש בהם פסול העבודה דאינו מרצה כדרבא, אך מסופקני אם נמצא כהאי גוונא שתפסל העבודה בשביל הכלים אף בדיעבד.